

Commissiedebat

Circulaire Economie

Inbreng Interprovinciaal Overleg

Samen versnellen, verbreden en investeren

Op 20 april vergadert de Tweede Kamercommissie IenW over het onderwerp circulaire economie. Vanuit de gezamenlijke provincies brengen wij graag de volgende punten onder uw aandacht.

Urgentie circulaire economie vraagt om daadkracht

Het Nationaal Programma Circulaire Economie ([NPCE](#)) maakt duidelijk dat er fundamentele veranderingen nodig zijn in de manier waarop we omgaan met grondstoffen en productie. De Integrale Circulaire Economie Rapportage ([ICER](#)) van het PBL en het recent verschenen [The Circularity Gap Report](#) ondersteunen die boodschap.

Verantwoord omgaan met de wereldwijde grondstoffenvoorraad is, naast het realiseren van leveringszekerheid, noodzakelijk om de transitie op het gebied van energie, klimaat, biodiversiteit en het creëren van een gezonde, schone en veilige leefomgeving mogelijk te maken. Het NPCE onderkent de noodzaak van stevig circulair beleid en presenteert ambitieuze doelen maar we missen urgentie. Als het NPCE blijft zoals het nu is, worden de ambities niet gehaald. Provincies willen een intensivering van het circulaire beleid en fors versnellen, verbreden en investeren.

De inzet van provincies is onmisbaar voor de uitvoering van het NPCE

In de provincies is in de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan met de implementatie van circulair beleid. Provincies zijn in de rol van middenvelder een verbindende schakel tussen lokaal en (inter)nationaal beleid. Wij opereren dicht op alle spelers maar hebben voldoende afstand om kansen voor samenwerking te zien en deze te stimuleren. We hebben circulaire netwerken opgebouwd, we pionieren met circulair inkopen en aanbesteden, we opereren dicht op de grondstof- en afvalstromen, en werken samen met gemeenten en waterschappen. In de provincies zien we dat circulaire economie ook kansen biedt voor de vele maatschappelijke opgaven waar we voor staan: grondstoffenschaarste, landbouw/stikstof, woningbouw, klimaatadaptatie/mitigatie, biodiversiteit. Ook is er in de regio's veel circulaire bedrijvigheid, met nieuwe ketensamenwerking en het implementeren van nieuwe businessmodellen. We zien een directe relatie tussen circulaire principes en de groei van een toekomstbestendige, regionale economie. Provincies zitten in de haarvaten van de regionale economie en kunnen de transitie helpen versnellen.

Alle provincies werken samen via vijf [hoofdpijnen](#) ter stimulering van de circulaire economie, te weten:

- Circulair Inkopen en Aanbesteden
- VTH-Uitvoeringspraktijk
- Leren en Innoveren
- Monitoring
- MKB-ondersteuning

De eigenheid van elke provincie komt tot uiting in een brede waaier van projecten. Een aantal provincies hanteert daarbij de thema's van de landelijke Transitieagenda's of vergelijkbare thema's. Alle initiatieven worden weergegeven in de [Kansenkaarten](#) van de provincies, waarvan jaarlijks een update verschijnt.

Provincies zetten in op versnellen, verbreden en investeren in aanpak circulaire economie

Versnellen

Provincies pakken hun rol in de transitie naar een circulaire economie. Tegelijkertijd zijn er ook onderwerpen die we samen met het Rijk moeten oppakken. Wachten op landelijke beleidskeuzes heeft onwenselijke gevolgen: het haalt energie en vaart uit de opgebouwde ontwikkeling en vertraagt de circulaire economie. De provincies zien tal van kansen voor verdere versnelling, maar die kansen kunnen we alleen realiseren als we dat samen als overheden oppakken.

- *Zet in op versnelling van de transitie naar een circulaire economie. Creëer sámen met alle overheden de randvoorwaarden voor deze versnelling, vanuit de regionale aanpak, kennis en projecten.*

Verbreden

Circulaire economie is veel meer dan recycling. Circulaire economie is een complete transitie van ons economisch systeem. Een transitie van zowel grondstofgebruik en productie als van consumeren. Dit betekent dat circulaire economie veel breder belegd moet worden dan bij een enkele sector, directie, departement, bestuurder of portefeuillehouder. Dit integrale aspect van circulaire economie en de uitbreiding van het onderwerp naar andere beleidsterreinen heeft in de provincies de afgelopen jaren vorm gekregen. Wij lopen hierin voor op het Rijk.

- *Maak ook landelijk werk van de verbreding van circulaire economie naar andere beleidsportefeuilles. Bundel de kennis en ervaring van alle overheden om circulaire economie te laten bijdragen aan de opgave in andere transities en vice versa.*

Investeren

Financiering van de circulaire economie is een investering in meerdere doelen. Voor de periode 2020 t/m 2023 hebben de provincies zelf voor de circulaire economie in totaal meer dan 17 miljoen euro per jaar gereserveerd. Dit bedrag is exclusief circulaire inkooptrajecten en andere circulaire activiteiten die officieel geen onderdeel zijn van de CE-programma's. Ondanks deze substantiële investeringen van de provincies is het niet voldoende om alle projecten in de lucht te houden. Voor het NPCE is in de periode 2023-2026 slechts 15 miljoen per jaar beschikbaar. Dit is volstrekt onvoldoende om de doelstellingen te halen.

- *Beschouw een investering in de circulaire economie als een investering in meerdere transitiedoelen. Zet in op verruiming van het Rijksbudget van circulaire economie op de begroting IenW. Ook liggen er kansen voor verruiming van het budget in de koppeling met andere dossiers, bijvoorbeeld de gereserveerde Klimaatgelden.*

Provincies willen bestuurlijke afspraken over uitvoering NPCE

"De komende tijd verkennen we vanuit de inhoud wat de bijdrage van de regio precies kan zijn en hoe we hier het best afspraken over kunnen maken. Op bestuurlijk niveau leggen we deze afspraken vervolgens vast" (NPCE, pagina 57)

De gezamenlijke provincies roepen het Rijk op om de krachten te bundelen en sámen met de medeoverheden de uitvoering van het NPCE op te pakken. Vanuit onze ervaring met circulair beleid op provinciaal niveau zien we kansen om de voornemens uit het NPCE, ieder vanuit onze eigen verantwoordelijkheden, rollen en taken, kracht bij te zetten.

- *Zet in op bestuurlijke afspraken tussen Rijk, provincies en andere overheden voor uitvoering van het NPCE.*